

האם וושינגטון לטהרן מיותרת בגרעין בתמורה לשקט?

by דוד מ' וינברג | 08.09.2024

מדוע איראן וחיזבאללה לא הגיבו תגובה משמעותית (או לפחות, עדין לא) לחיסולים הממוקדים של פואד שוקר בביירות ואיסמעיל הניה בטהרן? החששות מהתקפות אזורית ואף מלחמה כוללת, שהיו רלוונטיים מאוד עד לפני חודשים, נראים כאילו נמווגו.

עליה החשד כי הסיבה המרכזית לכך היא שמדובר בסיפור "מתוך" אמריקני. במילים אחרות, ארה"ב מפתח את איראן וחיזבאללה בתמורות אסטרטגיות, באמצעות משא ומתן איתם במטרה להגיע להבנות ארוכות טווח לגבי ההשפעה ה"לגיטימית" שלהם באזור.

נראה שזה ההסבר האפשרי היחיד להכרזה הדramטית לפני שבוע של המנהיג העליון של איראן, האייתולה חמינאי, שאיראן מוכנה כעת מחדש שירות הגרעין עם ארה"ב [¶] דבר שחמינאי סיירב לשкол בתוקף מאז שנשיא ארה"ב לשעבר, دونלד טראמפ, פרש מהסכם הגרעין ב-2018.

במשך ארבע השנים האחרונות עשה נשיא ארה"ב ג'ו ביידן הכל חוץ מלחתchan בפני חמינאי לשוב לשולחן המשא ומתן על הסכם הגרעין, ללא הועל. בתגובה לגילג חמינאי בפומבי על ביידן, העלה בעקבות זאת קצב העשרות האורנויים והפיתוח הגרעיני של איראן, התעמת שוב ושוב עם פקחי גרעין בינלאומיים, ודיבר בಗלי יותר מאי פעם על פיתוח נשק גרעיני להשמדת ישראל.

אם כן, מה ההסביר לשינוי הנוכחי? ככל הנראה מקורו בשיחות חשאיות למחצה עם איראן שהתקיימו בדוחא ובუמאן ושבהן הציעה וושינגטון לטהרן "אזור" במאז להשיג רגעה אזורית רחבה.

ארצות הברית שואפת להגיע להסכם כולל שימנע מלחמה רחבה בין איראן לישראל ובין חיזבאללה לישראל, יפסיק את התקפות המיליציות האיראניות על כוחות אמריקניים בעיראק ובסוריה, יסיים את המתקפות של החותמים על השיט הבינלאומי מול חופי תימן, ובוארח כסם יביא להפסקת אש בין חמאס לישראל.

נדמה כי לשם השגת המטרות הללו ארה"ב מציעה כעת ויתורים מופרזים לאיראן בתחום הגרעין, כולל הקלה נוספת בסנקציות, לצד הגדרה חדשה, נזילה ומסוכנת, של הסף הגרעיני.

הבנייה אמריקנית כולה עם איראן לא יסירו את האיום הגרעיניים של איראן או את שאיפתה להגמנונה, אלא רק ידחו את הבעיה למועד אחר; איראן תישאר בעיה ארוכת טווח עבר ישראל ומדינות סוניות, ותגולגל לפתחו של ממשל אמריקני אחר בעתיד הרחוק יותר.

מה שנדרש כיום אינו הבנות רכות בין וושינגטון לטהרן, אלא תפנית אסטרטגיית המבוססת על

עוצמה וnochיות אמריקניים. כמעצמה עולמית בולטת, וכבעל ברית של ישראל, מוטלת על ארה"ב החובה לנטרל את מכונת הגרעין האיראנית, לבולם את ההתקפות של איראן באזור, ולסכל את הפעולות של שלוחיה המטוכנים **חמאס**, חיזבאללה והחות'ים.

כיצד יכולה וושינגטון להתעלם מהעובדה שאיראן מקימה בסיסים אויריים וימיים ביום התיכון ובימים הקרובים, וביחוד בסוריה, כדי לבסס כוח אזורי? או מהעובדה שהרפובליקה האסלאמית הלחומנית שואפת לשלוט בקרב אפריקה ובכניסה לים האדום **צוואר** בקבוק אסטרטגי לשיט הבינלאומי; ושבאמצעות החות'ים היא גרמה לירידה של 70% בתעבורה הימית מסינה למערב דרך תעלת סואץ?

כיצד יכולה וושינגטון להתעלם מהעובדה שאיראן מספקת לרוסיה כתוב"מים חמושים המשמשים את פוטין במלחמה נגד אוקראינה, או מהעובדה (לדברי ראש המודיעין הלאומי של ארה"ב!) שאיראן ממנת הפגנות נגד ישראל (ונגדי ארצות הברית) בكمפוזיטים של אוניברסיטאות ברחבי ארצות הברית?

הכי חשוב, כיצד יכולה וושינגטון להתעלם מהעובדה שלפי הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית (סבא"א) איראן העשירה אורניום לרמות הקרובות לכדי הכנתפצצה (84%, קרוב מאוד ל-90% הנדרשים לנשק גרעיני) ושהיא צוברת אורניום שיספיק לייצור של חמישה כלי נשק גרעיניים בתחום שלושה חודשים?

בהתחשב בכל זאת, "זה-אסקלציה" עם איראן נראה כמטרה שוגיה. בראשיה ישראליות ארוכת טווח, במיוחד לאחר מתקפת 7 באוקטובר, כנישת חיזבאללה למלחמה, וניסיונותיה של איראן להציג אינטיפאה שלישית ביהודה ושומרון **הסלמת העימות עם איראן** היא בלתי נמנעת, ובשלב זה אולי אף עדיפה.

אכן, רוב הציבור הישראלי ומנהיגיו הפנימי שישראל ניצבת בפני עשור של מלחמת התשה נגד איראן וצבאות השלווה שלה, ושהסכמה בלחימה נגד אויבים אלה היא הכרחית ולא משווה שיש להירtau ממנו. "שלום עכשו" מול איראן אינה אופציה מעשית או עדיפה מבחינה דיפלומטית או צבאית. שלום (או לפחות יציבות) עשוי להגיע מאוחר יותר, אם בכלל, לאחר ניצחונות מכריעים על הציג האיראני.

בתמצית, ישראל אינה יכולה להיות עם "טבעת אש" איראנית סביב צוואר, ואל לוושינגטון להסכים לכך גם היא **ביחוד מכיוון שהגיה'ה** של איראן ועוד לא רק לחנוק את ישראל, אלא גם להכינע את ארה"ב.

לצערנו, ממשלות אובמה-ቢידן (אולי האריס) בוושינגטון רואים את תפקיד ארה"ב באזור באופן שונה. הם ניסו, ולדבריהם עדין מנסות, לבנות ארכיטקטורה אזורית חדשה דרך פיסוס עם איראן, באמצעות יתרור ופשרה, ולא על ידי עימות. זאת, תוך התעלמות מוחלטת מהעובדה שאיראן אינה מסתירה את שאיפותיה המהפכניות והרצחניות הכוללות יוצאה האסלאם הקיצוני שלא ברחבי

העולם, שליטה באזור והשמדת ישראל.

בהתחשב בהודעת חמינאי ובסקט היחסי של נסראללה, יש לתהות מה מבטיחים להם בידון-האריס בתמורה לריסון שלהם. יש גם לתהות מה ישראל תצטרך לשלם על חבילת הרגיעה שושינגנון מגבשת, מעבר למוגבלות שכבר הוטלו על פעולות צה"ל נגד חמאס וחיזבאללה.

התפרסם באתר עירוץ 7, בתאריך 08.09.2024.